

Hallitus 14.2.2020 § 6 Liite 2
Yhtiökokous 10.6.2020 §5 Liite 3.

SOSIAALITAITO

SOCIALKOMPETENS

Toimintakatsaus 2019

Sosiaalitalaito Oy – Socialkompetens Ab
Sibeliuksenkatu 6 A 2
04400 Järvenpää
Y-tunnus 1765926-6

Esipuhe

Vuoden 2019 osalta suurin sosiaalialan kehittämisen sisällöllinen ja toiminnallinen haaste liittyy seuraavien uudistusten toimeenpanoon liittyvistä tekijöistä:

- maakuntauudistus ja sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen epäonnistuminen ja erityisesti siihen liittynyt TKI-valmistelun keskeytyminen Uudellamaalla keväällä 2019 aiheuttivat epävarmuutta,
- alan lainsäädäntöuudistukset, joiden osalta lakien (mm. terveydenhuollon nk. potilaslaki ja sosiaalihuollon asiakaslaki) vahvistaminen on edelleen kesken,
- hallituksen kärkihankkeiden päätyminen ja niiden kehittämistyön rahoituksen, jatkuvuuden ja tulosten levittämisen epävarmuus,
- Kesi-Uudenmaan / Keusoten sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän toiminnan käynnistyminen ja siihen liittyneet operatiiviset ratkaisut,
- ensimmäisten sosiaalihuollon organisaatioiden liittyminen Kanta-arkistoon,
- loppuvuonna 2019 hallitusohjelmaan sisältyvien nostojen toteutukseen suunnattujen resurssien ja tavoitteiden ristiriitaisuus.
- vuoden 2019 valmisteltu Uudenmaan erilliskäytäntö ja mahdollinen ESO-yhteistyön tiivistäminen, joidenkin esim. tietojohdantamisen ja palvelujen vaikuttavuuden tutkimuksen osalta.

Erityisesti sosiaali- ja terveydenhuollon uudistusten hidastuminen ja lopulta seisahtuminen ja toisaalta tähän liittyvien yhteistyörakenteiden uudistuminen alueellisesti on hidastanut varsinaisen substanssipalvelujen prosessien ja toimintatapojen kehittämistä, henkilöstön ammatillisen osaamisen modernisointia, tiedontuotannon ja arviointimekanismien uudistamista. Samalla se on koko ajan pitänyt esillä epätietoisuuden sosiaali- ja terveydenhuollon tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintaan liittyvistä strategisista ratkaisuista. Erityisen suurta epävarmuutta luo hallitusohjelman kirjaukset sosiaalihuoltoon tehtävistä uudistuksista ilman niihin kohdennettuja resursseja ja selkeitä ratkaisuja.

Tiivistelmä

Vuonna 2019 aikana Sosiaalitaidon toiminta toteutui seuraavasti:

Kehittämistoiminta

Sosiaalitaito hallinnoi, toteutti ja/tai koordinoi seuraavaa kehittämistoimintaa:

- ikäihmisten palvelujen seudullinen kehittäminen ja 3W (WinWinWin) -kehittämiskokonaisuus, jossa toteutui yhteensä 24 lähiesimiehille suunnattua kehittämispäivää ja/tai työpajaa,
- hallituksen kärkihankkeisiin (mm. Lasten, nuorten ja perheiden palvelut) sisältyvien Länsi- ja Keski-Uudenmaan kuntien hankekokonaisuuksien toimeenpanoon, arviointiin ja tiedontuotantoon osallistuminen,
- sosiaalihuollon asiakasasiakirjalain toimeenpano: Kansa-koulu II -hanke,
- sosiaaliasiamestointi 12 kunnan alueella ja potilasasiamestointi 11 kunnan alueella,
- ammattilaisten verkostojen ylläpitäminen ja vahvistaminen.

Tiedon hallinta, tietoperustan vahvistaminen ja osaamisen lisääminen

- sosiaaliasiamestointien ja potilasasiamestointien selvitykset toiminnastaan,
- palvelujen tila -selvitykset (Lapsiperheiden sosiaalipalvelut, Aikuisten sosiaalipalvelut),
- SIFT - Paljon palveluja käyttävien asiakkaiden palveluprosessit ja palvelupolut,
- Keusote TKI-strategiatyöhön osallistuminen.
- Sosiaalihuollon tehtävärakenneselvitykseen osallistuminen.

Vaikuttaminen ja muu yhteistyö:

- tutkimus- ja oppilaitosverkostot ja yhteenliittymät,
- alueellisten ja valtakunnallisten asiantuntijaelinten työskentely,
- kuntien alueelliseen ammatilliseen yhteistyöhön osallistuminen,
- verkostojen ylläpito ja yhteistyön koordinointi.

Vuosi 2019 lukuina

Valmistuneet selvitykset: 9

Toteutuneet kehittämishankkeet: 3

Järjestettyjä seminaareja ja työkokouksia 10, joissa tavoitettiin 700 alueen ammattilaista

Kansainvälinen yhteistyö ja konferenssit: Sift; ICIC19, ESN (European Social Network)

Työntekijöitä 8, joista 6 toistaiseksi

Sisällys

Esipuhe	2
Tiivistelmä	3
Tausta	5
Toteutunut toiminta	7
Toimintojen toteutuminen sisältöalueittain vuonna 2019	12
Lopuksi	13
Litteet	14

1 Tausta

1.1 Yhtiön osakepääoma

Yhtiö on perustettu 14.12.2001 ja merkitty kaupparekisteriin 4.6.2002. Yhtiö toimii sosiaalialan osaamiskeskuksena ja välittää sosiaalialan erityispalveluja sekä järjestää sosiaalialan yhteistyötä, tutkimusta ja kehittämistä (yhtiöjärjestys).

Yhtiön vähimmäisosakepääoma on 66.000 € ja enimmäispääoma on 264.000 €. Yhtiön osakkeenomistajina on 14 kuntaa Länsi- ja Keski-Uudenmaan 15 kunnasta. Omistajakunnat ovat sitoutuneet tukemaan Sosiaalitaidon toimintaa osakassopimuksen mukaisella vuosittaisella toiminta-avustuksella, joka on osakemäärä x 310 €.

1.2 Hallinto ja talous

Vuonna 2019 yhtiökokouksen 24.5.2018 § 9 päättämän hallituksen kokoonpano oli seuraava (kahdeksan varsinaista jäsentä ja kaksi varajäsentä). Organisaatiouudistuksen (Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymä / Keusote) myötä erosi seuraavat jäsenet:

Varsinaiset jäsenet

Hyvinkää	Olli-Pekka Alapiessa	ero 14.2.2019
Järvenpää	Jari Savola	ero 12.2.2019
Kirkkonummi	Jaana Koskela	
Lohja	Heli Ranta-Salonen, pj	
Nurmijärvi	Suvi Salin	ero 12.2.2019
Raasepori	Benita Öberg	
Tuusula	Päivi Klami	ero 14.2.2019
Vihti	Pirkko Hynynen	

Varajäsenet

Laurea -ammattikorkeakoulu	Kati Komulainen
Uudenmaan liitto	Ulla-Mari Karhu

Ilmoitettujen erojen jälkeen Sosiaalitaidon hallituksen kokoonpano oli erojen jälkeen neljä varsinaista jäsentä ja kaksi varajäsentä. Hallitus ei kokoonpanoltaan ollut yhtiöjärjestyksen mukainen eikä siten toimivaltainen.

Ylimääräisessä yhtiökokouksessa 22.3.2019 Sosiaalitaidon hallituksen varsinaisten jäsenten määrää täydennettiin seuraavasti:

Sosiaalitaidon hallituksen jäseniksi valittiin

Hannu Lignell,	Hyvinkää,
Heidi Hagman,	Tuusula ja
Karin Heerman,	Siuntio.

Hallituksen puheenjohtajana toimi Heli Ranta-Salonen, sosiaalipalvelupäällikkö, Lohjan kaupunki.

Vuoden 2019 kokonaistuotot olivat 668.758,90 € (2019 TA 664.500 €, 2018 608.980,95 €). Kokonaistuotot toteutuivat talousarviossa ennakoituina (+,0,6%). Tilikauden voitto on ennen veroja 114.206,88 € (TA 2019 115.510 €, 2018 72.959,86 €). Tilikauden aikana henkilöstökulut olivat arvioitua suuremmat mikä kompensoitui muiden liiketoimintakulujen alituksella. Liikevoitolla varaudutaan sote-uudistuksen mukanaan tuomiin asiantuntijavalmistelujen ennakoimattomiin panostuksiin sekä hallituskausien vaihtumisesta johtuviin katkoksiin kehittämistyön rahoitusmekanismeissa.

Yhtiön tilintarkastaja oli Vesa Toivonen, tilintarkastaja, HT, BDO Oy.

Valtionavustus: osaamiskeskustoiminnan perusrahoitus on kohdennettu vakinaisen henkilöstöön (toimitusjohtaja, kehittämispäällikkö, talous- ja toimistosihiteeri) ja perustoiminnan kuluihin (tilat, laitteet, toiminnasta aiheutuvat muut kiinteät kulut).

Kuntien toiminta-avustus: kehittämiskoordinaattori / alueellisen hyvinvointitiedon tuottaminen, sosiaalipalvelujen prosessien kehittäminen.

Hankerahoitus: rahoituslähteinä olivat mm. THL¹:n /Kansa-koulu II -hanke ja kunnat / 3 W, STM sekä Uudenmaan liitto / SIFT. Hankerahoituksella Sosiaalitaidossa toteutui vuonna 2019 kaksi henkilötyövuotta.

Asiantuntijapalvelut: palvelutoimintana tuotettiin sosiaali- ja potilasasiamiehen palvelut, ikäihmisten palvelujen kehittämistyön koordinointi sekä teemakohtaisten koulutusten järjestäminen (mm. itsemääräämisoikeus). Lisäksi toteutettiin erilaajuisia selvityksiä, kartoituksia ja arviointeja.

Yhtiössä työskenteli kahdeksan henkilöä eripituisissa työsuhteissa suunnittelu- ja projektitehtävissä. Näistä pysyvissä työsuhteissa oli kuusi.

Sosiaalitaito on osa Etelä-Suomen sosiaalialan osaamiskeskusten verkostoa (ESO). Verkoston muodostavat Pääkaupunkiseudun sosiaalialan osaamiskeskus Socca, Päijät-Hämeen ja Itä-Uudenmaan sosiaalialan osaamiskeskus Verso sekä Sosiaalitaito Oy – Socialkompetens Ab. Sosiaalialan osaamiskeskusten välisen sopimuksen mukaan osaamiskeskusten yhteistyöelimenä toimi ESON koordinaatioryhmä, joka kokoontui kahdesti vuonna 2019. Yhteistyön tavoitteena oli linjata sosiaalialan osaamiskeskustoimintaa Uudenmaan TKIO-suunnittelun pohjalta ja luodata erilaisia tulevaisuuden vaihtoehtoja.

1.3 Valtakunnallinen sosiaalialan osaamiskeskustoiminta

Sosiaalialan osaamiskeskusten toimintaa ohjaa sosiaalialan osaamiskeskustoiminnan neuvottelukunta. Neuvottelukunnassa Etelä-Suomen edustajana toimi Mika Forsberg (Verso). Neuvottelukunta kokoontui 4 kertaa vuonna 2019. Sosiaalialan osaamiskeskustoiminnan neuvottelukunnan valmisteluelimenä toiminut jaos (sosiaalialan osaamiskeskusten johtajat) kokoontui 10 kertaa. Sosiaalialan osaamiskeskukset olivat kiinteästi yhteydessä kaikkiin keskeisiin maakunta- ja sote-uudistuksen sekä kärkihankkeiden valmistelijoihin. Sosiaalitaidon henkilöstö osallistui sosiaalialan osaamiskeskusverkoston sisällölliseen yhteistyöhön ja verkostoihin.

¹ Terveiden ja hyvinvoinnin laitos

2. Toteutunut toiminta

Sosiaalialan kehittämistyö ja sen organisointi

Sosiaalialan kehittämistyön tuloksena sosiaali- ja siihen läheisesti liittyvät terveyspalvelut järjestetään tarkoituksenmukaisesti (rakenteet, toimintatavat, vaikuttavuus, laatu-kustannussuhde). Palvelut ovat vaikuttavia ja taloudellisia.

Tehtävä	Tehtäväkokonaisuuden konkretisointi ja arvioinnin kohteita
<p>Sosiaalialan kehittämistyö ja sen organisointi</p> <p>Kehittämistyön suunnittelutyöryhmät, ammattilaisten verkostot, oppilaitosverkostot, eri palvelualueiden sisältöryhmät, sosiaali- ja terveysjohdon kanssa tehtävä yhteistyö, yhteistyö palvelujen tuottajien ja järjestöjen kanssa</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ osallistutaan kuntien näkökulmasta keskeisiin foorumeihin (hanketyö, asiantuntijatyöryhmät) ▪ verkostojen luominen ja kokoaminen ▪ tutkimus- ja oppilaitosverkostojen ylläpitäminen (mm. Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitos, korkeakoulut, valtakunnalliset järjestöt) ▪ hankesuunnittelu ja hankkeiden kokoaminen, käynnistäminen ▪ henkilöstöryhmien ja verkostojen ylläpito (eri substanssi- ja ammattiryhmiä) ▪ yhteistyössä toteutettavat sosiaalialan ajankohtaisseminaarit ▪ lainsäädännön ja rakenneuudistusten toimeenpanon tuki <p>Mm. palvelujen rakenteiden ja prosessien kehittäminen, toimintatapojen kehittäminen, tiedonhallinta, vaikuttavuus, ohjauksen ja johtamisen kehittäminen, henkilöstön osaamisen vahvistaminen ja työhyvinvoinnin tukeminen.</p>
<p>Hanketoiminta, kehittämistyö, muu yhteistoiminta</p> <p>Kansa-koulu II, hankeverkosto, kirjaamisvalmentajaverkosto. Länsi- ja Keski-Uudenmaan sosiaalihuollon Kantaan liittymisen verkosto. Ikäihmisten palvelujen verkostot ja kehittämistyö (mm. omaishoidon koordinaattorit, päivätoiminnan työntekijät; Elo-D -havainnoijat, WinWinWin) ja gerontologisen osaamisen lisääminen. Lainsäädäntöön liittyvät koulutukset / työkokoukset. SIFT-hankkeen toteuttamana tutkimusverkosto Lohjan kaupungin ja Karviaisen sosiaalihuollon ja terveydenhoidon asiantuntijoista. Hanke on tuottanut alustavia tutkimustuloksia, jotka edesauttavat molempien substanssialojen yhteisymmärrystä ja tukevat tulevaa sosiaali- ja terveydenhuollon palveluintegraatiota. Sosiaaliasiamiehen käsittelemät asiakastapahtumat 2019: x asiakasasiaa, 275 yhteydenottoa Potilasasiamiehen käsittelemät asiakastapahtumat 2019: x potilasasiaa, 422 yhteydenottoa</p>	

Tiedolla johtaminen: tietoperustan vahvistaminen kehittämisen, suunnittelun ja päätöksenteon tueksi

Tuloksena on, että toteutettava kuntien kehittämistyö perustuu tutkittuun tietoon sekä tuottaa uutta alueellista tietoa hyvinvointistrategiseen työhön ja kehittämistyön, päätöksenteon ja suunnittelun tueksi.

Tehtävä	Tehtäväkokonaisuuden konkretisointi ja arvioinnin kohteita
<p>Tiedolla johtaminen</p> <p>Tiedon tuottaminen ja soveltaminen kehittämistyön tueksi</p> <p>Tiedon tuottaminen, kokoaminen ja jalostaminen: selvitykset, kartoitukset, vaikuttavuuden arviointi, ennakoiva arviointi, julkaisut</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ selvitykset, kartoitukset: Länsi- ja Keski-Uudenmaan kuntien ja seutujen käyttöön • oppilaitos- ja tutkimusyhteistyö (korkeakoulut): opinnäytetyöt ja harjoittelujaksot • tutkiva ja arvioiva työote: toteutetaan sekä omassa toiminnassa että kuntien kanssa tehtävässä yhteistyössä <p>mm. Omat selvitykset ja kartoitukset</p> <p>Tutkimusyhteistyö: korkeakoulu yhteistyö, II-asteen oppilaitosyhteistyö, Terveyden ja hyvinvoinnin laitos</p>
<p>Selvitykset ja kartoitukset:</p> <p>Lastensuojelun ja lapsiperheiden sosiaalipalvelujen tila kymmenessä uusmaalaisessa kunnassa vuonna 2018 (mukana myös IU-kuntia)</p> <p>Aikuissosiaalityö ja toimeentulotuki –selvitys 2018</p> <p>SIFT-hanke on tuottanut jo alustavien tutkimustulostensa kautta tietoa sosiaalihuollon ja terveydenhoidon yhteisten asiakkaiden palveluprosesseista. Useita analyysimalleja sote-integraation toteutumisen haasteista yhteisissä asiakkuusilmiöissä (mm. posterit ICIC 2019 konferenssi).</p> <p>Sosiaaliasiamiehen selvitys vuodesta 2018</p> <p>Potilasasiamiehen selvitys vuodesta 2018</p> <p>Kansa koulu II -esimiesten valmennusmateriaali</p>	

Ammatillisen osaamisen vahvistaminen

Tavoitteena on, että alan henkilöstö on ammatillisesti osaavaa, työskentelymenetelmät ovat joustavia ja nykyaikaisia, lainsäädännön tuntemus on vahvaa, asiakkaan saama palvelu ja kohtelu ovat hyviä.

Tehtävä	Tehtäväkokonaisuuden konkretisointi ja arvioinnin kohteita
Ammatillisen osaamisen vahvistaminen Ammatillinen osaamisen vahvistaminen Johtamisen tuki	koulutukset seminaarit työkokoukset asiantuntijaverkostot yhteistyö korkeakoulujen kanssa yhteistyö järjestöjen kanssa
<p>Ikäihmisten palvelut: 3W (WinWinWin) -kehittämishjelma ikäihmisten palveluihin 4/2018 – 4/2019 (32 lähiesimiestehtävissä toimivaa koti- tai ympärivuorokautisen hoidon parissa toimivaa osallistujaa, joilla jokaisella oli oma kehittämistehtävä/projekti toteutettavana). 3W -kehittämishjelmassa tuettiin n. 40 erillistä kehittämisprojektia.</p> <p>3W (WinWinWin) -kehittämishjelmassa on vuonna 2019 toteutettiin 3 koulutuksellista valmennustyöpajaa sekä toiminnallinen bonustyöpaja kohtaamisesta ja kehittämisohjelman päätösfestarit. Teemoja olivat mm. arvostavan vuorovaikutuksen periaatteet, palautteen antaminen ja puheeksi ottaminen, vaikuttavuuden arviointi, laaja-alainen ihmislähtöinen arviointimalli, mittarit, projektiryhmän kehittyminen ja siihen vaikuttaminen, jatkosuunnitelmat, uusien kehittämiskohteiden esille nostaminen, kohtaaminen (kulttuuri, kosketus). Lisäksi toteutettiin 3 W – kehittämisohjelmaan liittyviä muita työpajoja ja opintokäyntejä mm. Kirkkonummelle, Sipooseen ja Hyvinkäälle.</p> <p>3W -kehittämisohjelmaan liittyvät erilliset lisäprojektit jatkuvat edelleen:</p> <p>Koulutukset toteutuivat seuraavasti: ”Työvälineitä ikääntyneen ja muistisairaana henkilön itsemääräämisoikeuden tukemiseen” -luentosarja: ”Ikääntyvän / muistisairaana ihmisen itsemääräämisoikeuden ja oikeudellisen toimintakyvyn tukeminen ja yhdenvertaisuus” – koulutustilaisuus (90 osallistujaa) sekä ELO-D -havainnointimenetelmän syventäminen (yht. 9 osallistujaa: Nurmijärvi, Mäntsälä, Pornainen, Hanko, Kerava).</p> <p>Päivätoiminnan ohjaajien verkosto kokoontui kahdesti, Rajamäellä ja Kirkkonummella (50 osallistujaa).</p> <p>SIFT-hankkeen työkokouksia pidettiin kolme, joista yksi oli kohdennettu erikoissairaanhoidon HUSin kanssa ja yksi taas laajennetulle osallistujajoukolle. Lisäksi järjestettiin yli 30 henkeä kerännyt Think Tank tammikuussa. Näiden kautta tapahtunut tulosten esittely sidosryhmille on lisännyt eri substanssialojen asiantuntijoiden tietoisuutta paljon palveluita käyttävien asiakkaiden palveluprosesseista. Lisäksi tuloksia käsiteltiin Sitran ja Socomin edustajien kanssa. Accenturen kanssa jatkettiin yhteistyöneuvotteluita.</p> <p>Kansa koulu II -hankkeen valmennus ja verkostotilaisuudet sekä THLn kanssa yhteistyössä sosiaalihuollon Kanta-yhteistyö.</p> <p>Kansa koulu II -hankkeen kirjaamisvalmentajaverkoston tapaamisia pidettiin kaksi (24.3., 29.10.). Osallistujia näissä oli yhteensä 45.</p> <p>Yhteistyössä Vantaan kaupungin kanssa järjestettiin kirjaamisvalmennusta 2x½-päivää (12. ja 16.4.) perhepalvelujen henkilöstölle. Osallistujia oli yhteensä 27.</p>	

Vaikuttaminen sosiaalialalla

Sosiaalitaito toimii aktiivisesti ja välittää alan osaamista, tietoa, kokemusta ja asiantuntijuutta lainsäädännön, ohjelmien, valtakunnallisten ohjeistusten ja laatusuosituksen valmisteluun.

Tehtävä	Tehtäväkokonaisuuden konkretisointi ja arvioinnin kohteita
<p>Sosiaalialan kehittämiseen vaikuttaminen asiantuntijaroolissa</p> <p>Työryhmät, neuvottelukunnat, komiteat, johtoryhmät, kannanotot ja lausunnot, selvitykset</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ohjaus- ja työryhmiin osallistuminen ▪ kannanotot, lausunnot, selvitykset mm. <p>Asiantuntijakomentointi Lausunnot Neuvottelukunnat Työryhmät Verkostot</p>
<p>Vaikuttamisfooromit:</p> <p>SOTE-tietoarkkitehtuurin ohjausryhmä / THL (MS), UM 2019 Hiiden seudun Omaishoitajat ja Läheiset ry:n ohjausryhmä (HV), TKIO valmisteluryhmät (MS), STM / THL sote-uudistuksen valmistelu (MS, PH) useita foorumeita YTA – aluevalmistelu /mm. OT-keskukset (MS, PH), Yhteistyö STM:n keskeisten uudistusta ohjaavien tahojen kanssa, SosNet -tutkimusyhteistyö Syty-hankkeen Uudenmaan ohjausryhmä (PH)</p> <p>Uusimaa 2020: TKI-strategian valmistelu, Keusoten TKI-strategian valmisteluun osallistuminen.</p> <p>Yhteistyö THLn ja ministeriön virkamiesten kanssa sekä peruspalveluministerin tapaaminen kahdesti.</p>	

Muu ammatillinen yhteistyö ja verkostot

Ammatillisen yhteistyön ja verkostojen tuloksena Sosiaalitaidon henkilöstö on osaavaa, omaa hyvät perustiedot sosiaali- ja terveystieteen keskeisistä kysymyksistä sekä meneillään olevista kehittämistrendeistä ja ilmiöistä niin yksittäisten sisältöjen kuin yhteiskunnallisten kysymysten osalta.

Tehtävä	Tehtäväkokonaisuuden konkretisointi ja arvioinnin kohteita
<p>Muu ammatillinen yhteistyö</p> <p>Osaamiskeskuksen henkilöstön osaamisen vahvistaminen, mm. osaamiskeskusverkostot, ammattilaisten verkostot, konferenssit, seminaarit, oma tutkimustyö</p>	<ul style="list-style-type: none"> • oman asiantuntijuuden vahvistamisen kannalta relevantteihin työryhmiin osallistuminen: <ul style="list-style-type: none"> Osaamiskeskusverkostot (substanssit) valtakunnalliset / laajat muut verkostot ▪ seminaarit ▪ konferenssit ▪ koulutus: oman kehittymisen kannalta tarkoituksenmukainen henkilöstökoulutus <p>mm. Koulutukset, foorumit, seminaarit jne.</p> <p>a) Sosiaalitaidon järjestämät b) muiden järjestämät c) henkilöstökoulutus</p> <p>Muu yhteistyö</p>
<p>Erilaiset verkostot ja muut toiminta:</p> <p>Osaamiskeskusten asiantuntijaverkostot (yleissuunnittelijat, johtajat, sosiaali- ja potilasasiamiehet)</p> <p>Ajankohtaiset konferenssit ja seminaarit (mm. Kuntamarkkinat, Valtakunnalliset sosiaaliasiamiespäivät)</p> <p>Kansainvälinen yhteistyö: Sosiaalitaidon vuosittaisen opintomatkan kohteena European Social Network konferenssi Milano 2019</p> <p>Valtakunnalliset sosiaalialan osaamiskeskuspäivät, Kirkkonummi 21.8.-22.8.2019 (85 osallistujaa)</p> <p>SIFT-hankkeen tuloksia esiteltiin vuoden 2019 ICIC-konferenssissa San Sebastianissa tulosten posterinäyttelyssä.</p> <p>SIFT-hankkeen tulosten esittely Suomen Hammaslääkäriseura Apollonian kansanterveysjaoston XLVI kesäseminaarissa Tampereella 6.9.</p>	

3 Toimintojen toteutuminen sisältöalueittain vuonna 2019

Lapsiperheiden palvelujen kehittämisen kokonaisuus on todentunut THL:n johtaman OT-keskuksiin liittyvässä valmistelutyössä (mm- yhteistyö ESO-tasolla), SYTY -mallin toimeenpanon tukeen osallistuminen.

Ikäihmisten palvelujen kehittämistyö on toteutunut tiiviissä vuorovaikutuksessa kuntien henkilöstön kanssa 3W (WinWinWin) -kehittämishjelmassa ja seudullisessa yhteistyössä. Sosiaalitaito on järjestänyt useita eri ammattiryhmälle/yksikölle kohdennettuja opintokäyntejä.

Sosiaalitaito on vuosittain nostanut yhteiseen käsittelyyn tärkeitä teemoja ikäihmisten palveluissa järjestämällä teemakohtaisia koulutuksia koko toimialueen henkilöstölle. Vuonna 2018 aloitettu koulutuksellinen teema, itsemääräämisoikeus ja sen toteutuminen omassa työssä, jatkui vielä keväällä 2019 (osallistujia 90). Sosiaalitaito koordinoi myös ammattikohtaisia verkostoja ja niistä uusin, päivätoiminnan ohjaajien verkosto, kokoontui vuonna 2019 kaksi kertaa.

Aikuisten palvelujen kehittämistyö toteutui pääasiallisesti tiedontuotantona, työkokouksina sekä selvityksinä mm. SIFT – tiedontuotannon sisällä. Lisäksi alueella valmisteltiin laajempaa aikuissosiaalityön yhteistyöhanketta (Uusimaa).

Informaatioteknologian ja tiedonhallinnan kehittämistyössä Kansa –koulu 2-hankkeen toimeenpano käynnistyi vuonna 2018 ja jatkui 2019. Lisäksi Sosiaalitaito on valtakunnallisesti mukana esimiesten kirjaamisvalmennuksessa. Länsi- ja Keski-Uudenmaan kirjaamisvalmentajaverkosto kokoontui vuoden 2019 aikana kaksi kertaa. Vuonna 2019 jatkui myös Sosiaalitaidon alueen Kanta -yhteistyöverkosto, jonka tarkoituksena on tukea alueen kuntia Kanta-arkistoon liittymisen valmisteluissa. Yhteistyö THL:n kanssa jatkui vuonna 2019. Sosiaalitaito osallistui lisäksi KeuSoten kirjaamisvalmentajien tapaamisiin 20.5. ja 30.9.

Sosiaalialan henkilöstöön liittyvät teemat (osaamisen vahvistaminen ja uudistaminen) toteutuvat pääosin hankekohtaisessa työskentelyssä. Hankkeissa ja ammattikohtaisissa verkostoissa järjestettiin koulutusta, tukea ja asiantuntijoiden työkokouksia osaamisen vahvistamiseksi. Esimerkiksi SIFT-hankkeen työ- ja muissa kokouksissa on tuotu esiin alustavia tuloksia mm. lastensuojelun asiakkaiden ja mielenterveyspalveluiden asiakkaiden palveluiden käytöstä.

4 Lopuksi

Maakunnan ja sote -alueiden tehtävien suunnittelussa, kehittämisessä ja niitä koskevassa päätöksenteossa merkittävää on edelleen tiedontuotanto ja tietojohdamisen välineistö. Tähän tarpeeseen Sosiaalitaito vastaa osaltaan laajalla substanssikohtaisella tiedontuotannolla sekä SIFT -tutkimuksen tulosten ja ennakoitavien avulla. Tätä työtä jatketaan alueellisena yhteistyönä myös vuonna 2020.

Eriyisiä kehittämisen teemoja ovat jatkossakin:

- Paljon palveluja tarvitsevat asiakkuudet. Selvitysten mukaan 10 % asiakkaista kerryttää 80 % kustannuksista ja muista resursseista. Nykyisten palvelujen vaikuttavuus on kuitenkin heikko.
- Sosiaali- ja potilasasiamiestoiminta nostaa esiin palvelusta toiseen "ajelehtivia" asiakkaita, joilla ei selvää nykyjärjestelmän tunnistamaa palvelutarvetta tai diagnoosia, jolloin asiakkaan kokonaisuus ei ole kenenkään vastuulla.
- Aidon integraation toteutumiseksi ei riitä pelkkä sosiaali- ja terveystietopalvelujen hallinnollinen fuusioituminen. Ratkaisuksi tarvitaan erityisesti asiakasrajapinnalla toimiva sovittu toimija, jolla on vastuu ja valta integraation toteuttamiseksi. Tämä edellyttää myös nykyisen palvelutuotannon taustalla olevan "paradigman" muutosta.
- Integraation toteutuminen edellyttää myös yhteistä, jaettua asiakas- ja potilastietoa, jota tietojärjestelmät tukevat. Tällä hetkellä tässä vielä teknisiä ja juridisia haasteita.
- Asian merkitys on havaittu, josta esimerkkinä useat tutkimus- ja kehittämishankkeet sekä Rinteen ja Marinin hallitusohjelmien kirjaus sosiaali- ja terveydenhuollon integraatiotutkimuksen vahvistamisesta.
- SIFT -tutkimus paikansi useita ongelmakohtia sosiaali- ja terveydenhuollon asiakas- ja potilastiedon laadussa ja käytettävyydessä. Tämä haaste on ratkaistava pikaisesti primääritiedon käytettävyyden ja sosiaali- ja terveydenhuollon tietojohdamisen onnistumiseksi.

Sosiaalitaito on osaltaan toiminta-alueen kuntien ja kuntayhtymien sosiaalihuollon palvelujen ja ammattilaisten kehittäjä, hyvinvointitiedon tuottaja ja välittäjä sekä alan vaikuttaja. Sosiaali- ja terveydenhuollon rakenteelliset ja toiminnalliset muutokset ovat edelleen ajankohtaisia.

Sosiaalitaidon systemaattisesti tuottamien selvitysten (2002->) tieto ja aikasarjat toimivat parhaimmillaan merkittävänä alueellisen hyvinvointitiedon tietovarantona, jonka käyttömahdollisuudet ovat mittavat. Tämän tiedon käyttömahdollisuudet esim. tulevan sote-palvelujärjestelmän vaikuttavuuden arvioinnin osana tulevaisuudessa ovat merkittävät.

Liite 1

19.3.2019 saakka

Varsinaiset jäsenet

Alapiessa Olli-Pekka
Hynynen Pirkko
Klami Päivi
Koskela Jaana
Ranta-Salonen Heli, pj
Salin Suvi
Savola Jari
Öberg Benita

Hyvinkään kaupunki
Vihdin kunta
Tuusulan kunta
Kirkkonummen kunta
Lohjan kaupunki
Nurmijärven kunta
Järvenpään kaupunki
Raaseporin kaupunki

Varajäsenet

Karhu Ulla-Mari
Komulainen Kati

Uudenmaan liitto
Laurea-ammattikorkeakoulu

19.3.2019 alkaen

Varsinaiset jäsenet:

Hagman Heidi
Heerman Karin
Hynynen Pirkko
Koskela Jaana
Lignell Hannu
Ranta-Salonen Heli, pj
Öberg Benita

Tuusulan kunta
Siuntion kunta
Vihdin kunta
Kirkkonummen kunta
Hyvinkään kaupunki
Lohjan kaupunki
Raaseporin kaupunki

Varajäsenet:

Karhu Ulla-Mari
Komulainen Kati

Uudenmaan liitto
Laurea-ammattikorkeakoulu